

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 22. mart 2021.godine

RTS- Kon: Aman ljudi, shvatite – zdravstveni sistem je na ivici propasti

RTS- Lončar za ruske Vesti TV: Srbija se sama borila za vakcine

RTS- Janković: Ljudi igraju ruski rulet sa svojim zdravljem, ovo neće skoro stati

RTS- Nove usluge e-Uprave: Propušten termin i potvrda o vakcinaciji

BLIC- IMA LI KRAJA KORONI? I KADA? Pitali smo dr Todorović i dr Ćujić sve o merama, vakcinama i imunitetu, a na ključno pitanje odgovaraju sa DVA DATUMA

N1- KBC „Bežanijska kosa“ ponovo u kovid sistemu, od jutros dva teška slučaja

B92- U ponedeljak vakcinacija AstraZenekom bez zakazivanja

POLITIKA- Mere od pet dana neće dati rezultate u borbi sa kovidom

The screenshot shows a news article from RTS about Predrag Kon's statement. The headline reads "Kon: Aman ljudi, shvatite – zdravstveni sistem je na ivici propasti". The article discusses the state of the healthcare system and the challenges faced by medical staff. On the right side of the screen, there is a sidebar with various news snippets and advertisements, including one for MTS mobile services.

Kon: Aman ljudi, shvatite – zdravstveni sistem je na ivici propasti

Epidemiolog i član Kriznog štaba Predrag Kon rekao je za RTS da je medicinski deo Kriznog štaba imao jasan stav da bi sve trebalo da bude zatvoreno najmanje 14 dana da bi se zaista spustio nivo aktivnosti virusa, ali je dodao da postoji ekonomski dikat. Upozorava da je zdravstveni sistem na ivici propasti i da ga jedino poštovanje mera može sačuvati.

Predrag Kon je, gostujući u Jutarnjem programu, rekao da su mere produžene, uz neke korekcije koje su izvršene, jer je za samo dan stiglo 85 vrlo jasnih pritužbi i molbi za izuzeće.

Na konstataciju da se čini da medicinski deo Kriznog štaba stalno popušta, Kon je rekao da tako izgleda ali da je implementacija takvih mera izuzetno teška, gotovo nemoguća.

"Vi ili ćete da prihvivate tako nešto, ili ćete otići. Nema između", rekao je Kon.

Kaže da se u takvim okolnostima traži ono što je epidemiologima važno, a to je da se sprovode mere koje će sprečiti da se virus prenosi.

Navodi da su mere ipak pooštene, i da je sada moguće u zatvorenom prostoru da bude devet kvadratnih metara po osobi, da treba da postoji kovid redar, i da budu obavezne maske i pojačane inspekcije.

Najvažnija zaštita od prenosa

Međutim, Kon ističe da je najvažnije od svega da ljudi znaju da se na taj način štite od prenosa.

"Općet bih jasno upozorio, ljudi, molim vas shvatite da je zdravstveni sistem na ivici propasti i da jedino na taj način može da se sačuva, ako se poštuju mere", upozorio je.

Kako je rekao, ljudi u crvenim zonama su začutali, i više nemaju reči.

"Ako ih do sada nisu čuli i razumeli, i ako imate događaje koji potpuno ignoriraju činjenicu da se oni nalaze u katastrofalnoj situaciji, onda čovek više ne zna šta bi rekao. To pada na nas koji smo u prilici da govorimo, nažalost u ime svih lekara na borbenim linijama. Mi isto gubimo reči", istakao je Kon.

Dodaje: "Ako se ne promeni taj odnos prema tome, onda jednostavno sledeće što može da bude je odustajanje".

Na pitanje o protestima i neprimerenim događajima tokom vikenda, Kon je rekao da je reč o ljudima koji ne razumeju i koji su zaplašeni i koji se uz muziku i pevanje osećaju bolje.

"Ne mogu jednostavno ni na koga da imam neki gnev, to su ljudi koji misle potpuno pogrešno, da odustajanje od vakcinacije vodi ka nekoj slobodi. Toliko nisu u pravu", kaže Kon.

Vakcinacija jedini izlaz

Dodaje da bi oni trebalo da razumeju situaciju u kojoj je vakcinacija jedini mogući izlaz.

"Ne postoji alternativa. Alternativa podrazumeva dugotrajno održavanje ovakvog procesa i mrvarenje", rekao je i dodao: "Oni jako duboko greše i ništa drugo ne mogu da kažem jer oni to rade iz ubeđenja".

Postavio je pitanje šta se nudi kao alternativa.

"Oni nude da toga nema. Slobodu bez razmišljanja o virusu. Nude neistinu", ističe Kon.

Na komentare da postoje oni koji su zaraženi posle vakcinacije Kon je upitao: "I šta je to? Neki argument?".

Ističe da postoji objašnjenje zašto se to dešava i da postoje jasni pokazatelji da osobe sa jednom dozom vakcine imaju već 85 odsto manje hospitalizacija, 97 odsto manje ako su primili dve doze.

"Govorim o tome da su ti podaci svuda u svetu istraženi i vrlo jasno dokazani. Ako neko neće da ih vidi, onda se svi mi nalazimo u problemu zbog tog nekog", upozorava epidemiolog.

Nema potrebe proveravati antitela

Na pitanje da li treba proveravati antitela, Kon je naveo da se to radi kroz klinička ispitivanja i na uzorcima, upravo da ljudi to ne bi radili.

"Ako kažete nekom da može da proveri, on će hteti. Ja kažem da nema potrebe jer je ista situacija. Šta će se desiti ako nemaš antitela? Mi ćemo reći opet da to ne znači da nemaš zaštitu. To je nešto što je postalo moda", rekao je Kon.

Smatra da bi prvo trebalo da utičemo na sebe da postane jasno da zaista jesmo u situaciji da čemo izadži iz ovoga ukoliko se nastavi vakcinisanje.

"Izlaz je masovna imunizacija. Prvo treba da se vakciniše bar pola stanovništva. Mi smo sada na nekih 850.000 potpuno vakcinisnih. Jako smo daleko", rekao je Kon.

Koliko će još trajati epidemija

Ističe da, pošto je virus visoko aktivan, treba da se ponašamo onako kako smo već naučeni i da obnovimo sećanja koja smo potisnuli.

Poručuje da moramo da nađemo način da izdržimo još nekoliko meseci, jer očigledno ne možemo da iamo totalni lokdaun.

"Kad je već tako, onda maksimalno da se poštuju mere koje su proisane, da se obezbedi da se virus ne prenosi da bi se smanjila njegova aktivnost", rekao je Kon.

Na pitanje koliko će još sve da traje, Kon je naveo da to zavisi od brzine sprovodenja vakcinacije, ali i od prirodnog toka epidemije koja je ipak pokazala da u letnjim mesecima, iako smo imali negativna iskustva, imamo nižu aktivnost virusa nego na jesen i zimu.

A screenshot of a computer screen displaying the PTC website. The top navigation bar includes links for Vesti, KOVID19, MOJA ŠKOLA, OKO, SPORT, MAGAZIN, TV, RADIO, EMISIJE, RTS, and Ostalo. The main content area shows a video player with a thumbnail of Zlatibor Lončar speaking. To the left of the video, there is a sidebar with news snippets and a sidebar for "TOP PONUDA". The right side of the screen features a large banner for "ŽIVI ZA SVAKI TRENUTAK" and a "TOP PONUDA" section. The bottom of the screen shows the Windows taskbar and system tray.

Lončar za ruske Vesti TV: Srbija se sama borila za vakcine

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar istakao je u intervjuu za nacionalnu televiziju Ruske federacije, Vesti TV, da se Srbija u pogledu nabavke vakcina oslanjala na svoje resurse i sama se borila za vakcine, bez čekanja da joj neko pomogne, pokloni ili da milostinju.

Ruska televizija navodi da je Srbija ostvarila izuzetno značajan rezultat u oblasti imunizacije građana, po stopi vakcinacije prestigla celu Evropsku uniju po broju vakcinisanih na milion stanovnika, i da je gotovo 900.000 ljudi već dobilo drugu dozu leka.

Veliki deo intervjua ministra Lončara posvećen je i saradnji dveju zemalja u pogledu proizvodnje vakcine "sputnjik V" u Srbiji.

"U ovom momentu, baš svaka zemlja na svetu želela bi da ima pogon za proizvodnju vakcina. Zahvalni smo našem predsedniku Vučiću i predsedniku Ruske federacije Putinu koji su se složili oko toga da se ruska vakcina proizvodi u Srbiji. Taj projekat moramo sprovesti što je pre moguće, jer je to u interesu zdravlja svih građana Srbije" istakao je Lončar.

Ruske Vesti TV navode da će proces proizvodnje vakcine "sputnjik V" u Srbiji otpočeti veoma brzo, a da će se obavljati u Institutu za virusologiju i vakcine Torlak, koji je jedan je od najstarijih instituta ove vrste na svetu.

The screenshot shows a news article from the PTC website. The headline reads: "Janković: Ljudi igraju ruski rulet sa svojim zdravljem, ovo neće skoro stati". Below the headline, there is a video player showing Radmilo Janković speaking. To the left of the video, there is a sidebar with various news snippets and links related to COVID-19 in Serbia. On the right side of the main content area, there are several smaller news cards and advertisements. The top navigation bar includes links for Vesti, Kovid19, MOJA ŠKOLA, OKO, SPORT, MAGAZIN, TV, RADIO, EMISIJE, RTS, and Ostalo.

Janković: Ljudi igraju ruski rulet sa svojim zdravljem, ovo neće skoro stati

Pritisak na kovid objekte u Nišu će rasti, a ljudi više i ne znaju gde su se zarazili, kaže za RTS profesor dr Radmilo Janković, zamenik direktora Kliničkog centra u Nišu. Smatra da apeli neće imati takvog efeta da se prekine lanac zaražavanja i da će krivulja rasti narednih dana.

Pune su bolnice i u Nišu. U ovom ternutku oko 400 teških pacijenata je u kovid jedicnima u KC Niš i u Niškoj banji. To je dva i po puta više nego pre dve nedelje.

Dr Radmilo Janković je gostujući u Dnevniku RTS-a izjavio da su brojke neumoljive.

"Težak vikend je za nama, iako nije istekao. Pritisak na kovid objekte će rasti. Razlika je da je u odnosu na prethodno vreme gotovo skoro tri četvrtine hospitalizovanih iz Niša. Virus se jako intenzivno širi. Niš je izgubio ljudi koji su bile prave ikone grada. Juče je preminuo i Miša Jović koji je bio oličenje jednog duha Niša. Odlaze dragi ljudi, akademici, lekari, kulturni radnici. Ovaj grad je prilično tužan poslednjih nedelja", kaže Janković.

Navodi da kada pitate pacijente na intenzivnoj nezi dok još mogu sa vama da razgovaraju, oni vam kažu da ne znaju gde su se zarazili.

"Za tri nedelje skoro 10.000 Nišlja će se zaraziti"

"Virus su širili tinejdžeri. Ni stariji ne znaju kako su se zarazili, što navodi na zaključak da je u pitanju drugi soj virusa koji se širi većom brzinom. Naša intenzivna nega je skoro puna - 60 pacijenata, u Kruševcu 40. Nikada toliko. Ogroman je broj intubiranih, a ovo neće stati. Imali smo tri nedelje od kada smo poslali onaj dramatični apel. Od tada je skoro 10.000 Nišlja zaraženo, a od tada će verovatno 100 njih preminuti", kaže Janković.

Navodi da su molili državu da uzme stvar u svoje ruke.

"Ponovo jedan apel. Ovo ponašanje je potpuno neprihvatljivo. Možete zamisliti zdravstvene radnike kada vide takvo jedno ponašanje. U međuvremenu je bio neprihvatljivo održavanje koncerta. Juče ste videli scene koje zaista ne služe na čast ni nama kao društvu. Ako smo došli do toga da nas proučavaju za par godina u udžbenicima epidemiologije kao nešto što ne treba raditi, to je ono što se sinoć dogodilo ispred stare Železničke stanice. Ovo je jedan ruski rulet koji ljudi igraju sa svojim zdravljem", navodi Janković.

Istiće da na žalost, smatra da apeli neće imati takvog efeta da se prekine lanac zaražavanja, teškog obolevanja i umiranja ljudi, ta krivilja će rasti narednih dana kao posledica nepodnošljive situacije.

Dramatične priče nemaju efekta

"Apeli nemaju efekta. Očigledno je da ove dramatične priče nemaju efekta. Jedini način je da prekinemo lanac zaražavanja i da se onda usmerimo maksimalno afirmativno na vakcinaciju jer nam je to jedini spas. Oni koji izaberu da se ne vakcinišu pre ili kasnije će se zaraziti, a posledice više niko ne zna", ukazuje Janković.

Svake mere su, napominje, bolje nego da ih nema, ali da nije siguran da će to imati nekog kratkoročnog efekta.

"Bilo kakva ideja o vraćanju na staro će biti katastrofalno poput ukupne situacije u Srbiji", napominje Janković.

Bilo je očigledno na naš vapaj da su se kolege iz Kriznog štaba prilično čvrsto posatavile.

"Na kraju građani dobijaju i kontradiktorne informacije i od političara, a što deluje kontradiktorno na ljudе koji ne znaju kako da se postave. Mislim da nema nikakvog mesta za popuštanje mera. Jedini način da se iz ovoga izvučemo je da se prošire mere i vakcinacija. I vakcinaciju smo doveli u pitanje, ali je svakako dobar put", zaključio je Janković.

The screenshot shows the official website of the Serbian public broadcaster RTS (rts.rs). The main navigation bar includes links for VESTI, KOVID19, MOJA ŠKOLA, OKO, SPORT, MAGAZIN, TV, RADIO, EMISIJE, RTS, and Ostalo. The page title is "Nove usluge e-Uprave: Propušten termin i potvrda o vakcinaciji". The content discusses a new service allowing citizens who have already booked a vaccination appointment to postpone it. It includes quotes from Mihailo Jovanović, Director of the IT Department at the Ministry of Health, and information about the service being available on the e-Uprava portal. There are also small images of people and news snippets on the right side of the page.

Nove usluge e-Uprave: Propušten termin i potvrda o vakcinaciji

Od danas su na portalu e-Uprava dostupne nove usluge vezane za vakcinisanje protiv kovida-19 "propušten termin za vakcinaciju" i "potvrda o vakcinaciji". Ukoliko je neko bio sprečen da dođe na vakcinaciju i propustio je svoj termin, jednostavnim popunjavanjem upitnika može podneti zahtev za dobijanje novog termina.

Nova usluga na portalu e-Uprava je namenjena isključivo građanima koji su dobili poziv za vakcinaciju (SMS i imejl) i nisu mogli da se pojave u predviđenom terminu.

Ukoliko ste propustili svoj termin za vakcinaciju potrebno je da putem usluge propušten termin za vakcinaciju iskažete ponovo interesovanje popunjavanjem svih obaveznih polja kako biste dobili novi termin.

"Ova usluga daje mogućnost da odaberete da li želite da vam e-Uprava zakaže bilo koji termin ili da postavite datum posle koga možete da primite vakcinu. Kako bi neko koristio ovu uslugu nije potrebno da bude registrovan korisnik portala e-Uprava", objasnio je Mihailo Jovanović, direktor Kancelarije za IT e-Uprave.

Dodao je da je sve više građana koji se Kancelariji za IT i e-Upravu obraćaju i za slanje potvrde o izvršenoj vakcinaciji protiv kovida 19 na imejl, kao i da je izrađena usluga potvrda o vakcinaciji.

Istakao je da je izdavanje potvrde o vakcinaciji veoma jednostavno.

"Nakon što se prijavite na portal e-Uprava svojim nalogom i odete na uslužnu potvrdu o vakcinaciji, klikom na zeleni taster 'pokreni uslugu' pojaviće Vam se polja koja je potrebno da popunite. Nakon što popunite JMBG i imejl na koji želite da Vam se potvrda pošalje kliknite na taster podnesi zahtev. Kroz par minuta potvrdu ćete dobiti na imejl. Ovu uslužnu takođe možete popuniti i poručiti za članove svoje porodice", rekao je Jovanović.

Podsetio je da je potrebno, da građani kako bi koristili tu uslužnu budu registrovani korisnici e-Uprave i da se prijave.

A screenshot of a news article from the Blic website. The main headline reads "IMA LI KRAJA KORONI? I KADA? Pitali smo dr Todorović i dr Ćujić sve o merama, vakcinama i imunitetu, a na ključno pitanje odgovaraju sa DVA DATUMA". Below the headline is a photograph of two healthcare workers in green scrubs and blue surgical masks. To the right is a promotional graphic for "BEBI ARTIKLI" with a 10% discount offer. The Blic logo is visible at the top of the page.

IMA LI KRAJA KORONI? I KADA? Pitali smo dr Todorović i dr Ćujić sve o merama, vakcinama i imunitetu, a na ključno pitanje odgovaraju sa DVA DATUMA

Ako se budemo pridržavali mera i pravilno pristupili vakcinaciji u što većem broju, pre ćemo izaći iz začaranog kruga virusa korona i pandemije.

Ovo za "Blic" potvrđuje prof. dr Branislav Todorović, epidemiolog i član Kriznog štaba, navodeći da je u tom pogledu on zaista optimista.

Uprkos imunizaciji koja se uspešno sprovodi u našoj zemlji, brojke ne padaju, danima beležimo više od 5.000 zaraženih. Bolnice su pune, lekari i medicinsko osoblje su pod pritiskom, dok s druge strane imamo

strože mere koje bi trebalo u narednom periodu da daju rezultat. Od sporadičnih slučajeva smo daleko, a kako procenjuju stručnjaci, mogli bismo da odahnemo krajem proleća, odnosno početkom leta, što je optimistična procena, jer je sve izvesnije da će se to dogoditi negde pred kraj godine. Statistiku diktira naše ponašanje, ali i broj vakcinisanih. Vakcine su tu, ali ponašanje tokom i nakon vakcinacije mora da bude obazrivije.

- Ljudi treba da znaju da je vakcinacija najvažnija kada je virus u pitanju i zato je najbolje pozivati ih da se vakcinišu jer tako ćemo se jedino vratiti u normalu. Virus cirkuliše, brojke su takve kakve jesu, tek kada dostignemo kolektivni imunitet od 60 do 70 odsto, moći ćemo da odahnemo jer će se virus javljati sporadično, ne epidemski. Još nemamo precizne podatke dokle smo stigli sa kolektivnim imunitetom, jer tu imamo i one koji su preležali koronu, i one koji su vakcinisani, pa one koji su preležali i uz to su vakcinisani. Kad budemo pred sobom imali studiju, onda možemo reći gde se nalazimo precizno. U svakom slučaju želim biti optimista - kaže prof. Todorović.

Vakcinisani mogu da prenose virus

Nakon vakcinacije mnogi su bili nestrpljivi da urade test na antitela, neki su skinuli maske, ali treba znati da je za stvaranje zaštite potrebno vreme.

- Teoretski, onaj koji je vakcinisan, on je uredno zaštićen od te bolesti, ali on može na sluzokoži nosa ili grla da nosi virus i da bude virusonoša. Količinski neće biti mnogo, ali će možda za nekoga čiji je organizam osjetljiv biti dovoljno. Zato kažem to je teoretski, virus opstaje, on ne može da deluje na taj organizam koji je vakcinisan, ne može da ga dovede u bolesno stanje, ne može da izazove infekcijski proces, ali time što ga nosi u grlu ili nosu, može da ga prenese dalje. Zato kažemo treba poštovati mere i nakon vakcinacije sve dok ne steknemo kolektivni imunitet - objašnjava profesor Todorović.

KAKVE VAKCINE KORISTIMO

Trenutno se u Srbiji primenjuju vakcine četiri proizvođača, koje su bazirane na tri različita principa. Dr Danica Ćujić sa Instituta za primenu nuklearne energije (INEP) objašnjava za „Blic“ da je vakcina koju je razvila nemačka kompanija „Biontek“, uz podršku američkog farmaceutskog giganta „Fajzer“, zasnovana na najnovijoj tehnologiji RNA molekula koji nosi uputstvo za sintezu Spajk proteina virusa. Takozvane ruska „sputnjik V“ i oksfordska vakcina, razvijena u saradnji istraživača sa Oksforda i kompanije „Astra-Zeneka“, vektorske su vakcine, koje koriste adenovirus kao nosače genetskog materijala koji nosi šifru takođe za sintezu Spajk proteina. Kako dalje objašnjava dr Ćujić, kineska „Sinofarm“ vakcina zasnovana je na tradicionalnoj tehnologiji proizvodnje vakcina, odnosno virus SARS-CoV-2 je umrtvlen i ne može da se razmnožava i izazove bolest kada se unese u organizam vakcinom, ali je njegova struktura očuvana u dovoljnoj meri da pokrene naš imunski sistem i stvaranje zaštitnih mehanizama SARS-CoV-2 virusa.

- Mogućnost primene različitih tehnologija u proizvodnji vakcina ne bi trebalo da dovodi do zabune, jer je svaka od ovih vakcina dobra, u smislu da dovodi do stvaranja zaštite, uz minimalne neželjene efekte. U pojedinim slučajevima, zbog mogućih kontraindikacija, alergijskih stanja ili neke hronične bolesti, potrebno je izbeći određenu vakcnu, ali se može primeniti neka druga. Pre početka primene ovih vakcina, testirana je njihova bezbednost, koja se i dalje prati. Uostalom, to je praksa koja važi za bilo koji

lek i ne bi trebalo da izaziva nepoverenje. Ono što nas sve, takođe, zanima je koliko nas vakcina zaista štiti. Treba napomenuti dve stvari, prvo odgovor na vakcinu je individualan, odnosno neće sve osobe razviti isti imunitet nakon primene iste vakcine, i drugo, nismo zaštićeni istog momenta kada primimo vakcnu. Slično se dešava i u prirodnoj infekciji - ne razbole se svi kada dođu u kontakt sa virusom, niti se simptomi bolesti ispolje istog trenutka kada se zarazimo - objašnjava dr Ćujić.

Prema važećim protokolima, vakcina se prima u dve doze, najpre se naš organizam preko vakcine na neki način upoznaje sa virusom, a zatim se drugom dozom vakcine imunski odgovor pojačava. Ono što je jako bitno naglasiti jeste da osoba mora biti u što boljem zdravstvenom stanju kada prima vakcnu i da se ne smemo opustiti nakon primene prve doze, jer ona nije dovoljna.

EFIKASNOST

- Nepridržavanje mera protiv pandemije može u velikoj meri ugroziti efekat vakcine, odnosno sprečiti što bržu eliminaciju virusa iz populacije. Izuzetno je važno naglasiti da vakcina ima za cilj da nas zaštiti od bolesti, ali ne i od infekcije. Dakle, vakcinisana osoba može da sadrži virus u svom organizmu, ali da se ne razboli ili da razvije blažu kliničku sliku. Vakcina pokreće različite imunološke mehanizme, a jedan od njih je i stvaranje antitela protiv virusa. Prisustvo i količina antitela u serumu je jednostavno odrediti i taj podatak nam indirektno govori da li je vakcina delovala i da li je pokrenut naš imunski sistem. Ono što se takođe prati je efikasnost vakcine. Šta to u praksi znači? Ako je vakcina efikasna na primer 86 odsto, to znači da od 100 ljudi koji dođu u kontakt sa virusom, 86 njih se neće razboleti, a preostalih 14 će razviti simptome bolesti, ali sa malom verovatnoćom da bi došlo do komplikacija - objašnjava dr Ćujić.

KOLEKTIVNI IMUNITET

Ona ističe da još nema dovoljno podataka da li se i u kojoj meri virus prenosi sa osobe koja je stekla imunitet, bilo nakon preležane infekcije ili vakcinacijom.

- Istraživanja u ovom polju su u toku, ali za sada treba smatrati, radi sopstvene i zaštite bližnjih, da vakcinisane osobe potencijalno mogu biti prenosoci virusa - objašnjava dr Ćujić.

Istiće i da je trenutno teško dati pouzdanu procenu o kolektivnom imunitetu.

- Ono što je izvesno, to je da potrebni procenat još nismo postigli. Čak ni u Izraelu, gde se sprovodi masovna vakcinacija stanovništva, nije još postignut kolektivni imunitet stanovništva. U određenim zemljama, broj dostupnih doza je ograničen, što takođe utiče na brzinu stvaranja kolektivnog imuniteta. Neodgovorno ponašanje, koje povećava mogućnost zaražavanja i daljeg širenja virusa u populaciji, takođe deluje kontraproduktivno na proces vakcinacije, jer često primanje vakcine koincidira sa zaražavanjem i obolenjem. Vakcina nam neće pomoći ako se ponašamo neozbiljno i neodgovorno. Nažalost, svima nam je strpljenje na izmaku, ali dok se ne pokaže da vakcina zaista pored pružanja zaštite sprečava i prenošenje virusa, moramo se i dalje pridržavati protivpandemijskih mera - izričita je dr Danica Ćujić.

Propisanim merama Vlade Srbije u borbi protiv virusa korona nisu zadovoljni svi - Beograđani koji su, kako navode, nezadovoljni merama okupili su se juče na Trgu republike u Beogradu. Okupljeni su naveli

da protestuju zbog zatvaranja objekata. Gotovo niko od građana u masi nije nosio masku. Među okupljenima su bili ugostitelji i drugi privatnici kojima je trenutno zabranjeno da rade kako bi se smanjila cirkulacija i prenos virusa korona.

A screenshot of a news website from N1. The main headline reads "KBC „Bežanijska kosa“ ponovo u kovid sistemu, od jutros dva teška slučaja". Below the headline, there is a video thumbnail showing a woman in a blue medical uniform wearing a face mask, speaking into a microphone. To the left of the video, there is a smaller image of a person in pajamas with a sign that says "Ne morate da čekate" and "Sistemski krediti većim odobrenjem". On the right side of the main article, there are several smaller news items with their own thumbnails and headlines, such as "NAJNOVIJE VESTI" and "REGION". The website has a purple header bar with various news categories like "KORONAVIRUS", "NAJNOVIJE", "VESTI", etc.

KBC „Bežanijska kosa“ ponovo u kovid sistemu, od jutros dva teška slučaja

Od 7.00 časova Kliničko bolnički centar "Bežanijska kosa" vratio se u kovid sistem. Do sada su lekari pregledali 12 pacijenata sa srednje teškom i teškom kliničkom slikom. Direktorka te zdravstvene ustanove Marija Zdravković rekla je za RTS da su primili dvoje vitalno ugroženih pacijenata koji će odmah ući u jedinicu Intenzivne nege.

„To su pacijenti koji su duže vreme čekali kod kuće i došli su u izuzetno teškom stanju“, rekla je Zdravković.

Istiće da su spremni za ulazak u kovid sistem što se tiče ljudstva i organizacije.

„KBC ‘Bežanijska kosa’ ima oko 250 postelja koje će biti na raspolaganju kovid pacijentima, od toga je 10 odsto na intenzivnom najvišem nivou, šok jedinice, i mislim da će to biti verovatno dovoljno za pokrivanje najtežih pacijenata koji zahtevaju hospitalno lečenje“, navodi Zdravković.

Poručuje da onkologija nastavlja da radi i da ima odvojen ulaz od kovid dela.

„Kao i sve vreme kovid infekcije što smo primali i lečili pacijente. Obično negde imamo oko 900 hospitalnih lečenja kroz dnevnu bolnicu za Onkologiju. Više nego što smo imali i ranije, jer pokrivamo sve pacijente iz Beograda i šire zajedno sa Institutom za onkologiju“, kaže Zdravković.

Doktorka je navela je ta bolnica tokom prethodnih nedelja, koliko nije bila u kovid režimu, zbrinjavala pacijente sa posledicama kovida. „Otprilike jedna šestina pacijenata su bili oni koji su došli zbog urgentnih stanja koja su nastala kao komplikacija kovid infekcije“, navela je.

„Mi smo zbrinuli oko 13.000 pacijenata, od toga je hospitalno lečeno negde 1.600. Ono što je bitno je da kovid infekcija ostavlja produženo stanje ne samo hroničnog zamora, nego i posledice na kardiovaskularnom sistemu, plućima, neurološke posledice i zbog toga je bitno da se ti pacijenti jave na vreme i dobiju terapiju“, poručila je dr Zdravković.

The screenshot shows a news article from B92.net. The title is "U ponedeljak vakcinacija AstraZenekom bez zakazivanja". Below the title, there is a photograph of a medical professional in a white coat and mask administering a vaccine to a patient. The B92 logo is visible at the top of the page. The article discusses the availability of AstraZeneca vaccines without prior booking at Hall 3 of the Belgrade Fair.

U ponedeljak vakcinacija AstraZenekom bez zakazivanja

U Hali 3 Beogradskog sajma građani će moći i sutra da se vakcinacišu bez zakazivanja vakcinom Astra Zeneka, izjavio je zamenik gradonačelnika Goran Vesić.

On je pozvao građane, koji nisu danas iskoristili tu priliku, da se vakcinišu.

Danas su građani mogli da se vakcinišu bez zakazivanja ovom vakcinom i interesovanje je bio dosta veliko, rekao je Vesić.

Vesić je podsetio da je u Beogradu, zaključno sa jučerašnjim danom, vakcinisano 29,02 odsto ukupne punoletne populacije ili 408.295 građana, a revakcinisano 18,02 odsto punoletne populacije, odnosno 253.615 građana, saopšteno je večeras iz Sekretarijata za informisanje Grada Beograda.

"Posebno smo ponosni na činjenicu da je u Beogradu u populaciji između 65 i 74 godine, zaključno sa jučerašnjim danom, vakcinisano 58,11 odsto ljudi, što znači da je od hiljadu građana ove starosti već vakcinisano 588, što je velika pobeda i veliki uspeh", rekao je Vesić.

On je naglasio da je protekle nedelje počela organizovana vakcinacija po selima i da ona protiče odlično.

Isto tako vakcinacija je organizovana i u preduzećima preko Privredne komore.

Vesić je dodao da je u dve hale Beogradskog sajma ukupno dato skoro 200.000 doza što je, ukoliko se ima u vidu podatak da je na teritoriji grada dato 660.000 doza, jedna trećina svih vakcina koje su date u Beogradu.

"Jedini put da izađemo iz ove situacije je da se vakcinišemo i zato je moj poziv svim građanima da nastavimo sa ovim tempom. Ponosan sam na to što se u Beogradu najbolje odvija vakcinacija jer se mi kao lokalna samouprava bavimo time i zato što smo svaki dan na terenu. Želimo da svaki građanin koji želi da se vakciniše to i ostvari. Naš reper je Izrael koji je vakcinisao veliki procenat stanovništva", rekao je Vesić.

Srbija je, kako je dodao, zahvaljujući predsedniku Aleksandru Vučiću, nabavila dovoljno vakcina na vreme i zato je lider u Evropi i jedna od najuspešnijih svetskih država po pitanju vakcinacije stanovništva.

"Mi smo zato zemlja koja treba da nameće trendove i koja treba da kreira politiku kada je u pitanju zaštita od kovida", zaključio je zamenik gradonačelnika.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows a news article from the website of the newspaper Politika. The title of the article is "Mere od pet dana neće dati rezultate u borbi sa kovidom". The author is Marjan Ivanušić, director of SZO in Serbia. The article discusses the stance of national authorities regarding vaccination as a condition for international travel. Below the article, there is a photo of Marjan Ivanušić speaking. To the right of the article, there is an advertisement for FiberBiz and a sidebar with other news items.

Mere od pet dana neće dati rezultate u borbi sa kovidom

Stav SZO je da nacionalne vlasti ne bi trebalo da uvode dokaz o vakcinaciji protiv virusa korona kao uslov za međunarodna putovanja

Kovid 19 ne posustaje. Srbija se po broju novozaraženih od virusa korona na 100.000 stanovnika nalazi na petom mestu u Evropi, a trenutno je najteža situacija u Estoniji, Češkoj i Mađarskoj. Da bi se sprečilo

širenje bolesti, svaka država donosi svoje epidemiološke mere, a u našoj zemlji je do sutra na snazi odluka da ne radi ništa osim prehrambenih prodavnica, apoteka i benzinskih pumpi.

U razgovoru za „Politiku”, dr Marjan Ivanuša, direktor Kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji, kaže da koliko god da nije lako, ipak, moramo da imamo u vidu da propisi koji traju pet, šest dana neće dati značajnije rezultate. „Da bi mere bile uspešne potrebno je vreme. Ova pandemija još uvek traje, intenzivan prenos je u toku i to vrši ogroman pritisak na bolnice, jedinice intenzivne nege i zdravstvene radnike. Kombinacija poštovanja preventivnih mera i visoki stepen vakcinacije odrediće kada će se završiti akutna faza pandemije”, smatra dr Ivanuša.

Mislite li da propisi koje je doneo Krizni štab treba da ostanu na snazi i posle ponedeljka?

Znamo da je teško da se napravi balans između mera i održavanja ekonomije i to je slučaj svuda u svetu, ali kako bi spasili što veći broj života i omogućili zdravstvenom sistemu da funkcioniše potrebne su nam mere koje drže epidemiju pod kontrolom.

Koliko one mogu da poboljšaju situaciju sa koronom?

Više od godinu dana je prošlo od kada smo se suočili sa ovim virusom i naučili smo koje mere su efikasne u prevenciji zaražavanja. Jedna od njih je ograničavanje kontakata i propisi koji su doneti trebalo bi da daju rezultate. Ipak, ako želimo da mere budu uspešne moramo da se ponašamo u skladu sa njima, što znači da ne treba sada da se viđamo po kućama zato što ne možemo da sedimo u kafiću ili restoranu. Znamo da su ljudi umorni, da situacija predugo traje, da se odražava na ekonomiju, da nije lako da živimo na ovakav način, ali za sada dok ne budemo imali značajni obuhvat vakcinacijom, kao što je slučaj, na primer, u Izraelu moramo da se oslonimo na zdravstvene mere.

Šta bi Srbija još trebalo da uradi kako bi se stabilizovala situacija sa kovidom 19?

Situacija u Srbiji je vrlo ozbiljna. Novi tip virusa prvi put otkriven u Ujedinjenom Kraljevstvu, proširio se Evropom pa i Srbijom. Razlika je u tome što se ovaj podtip virusa brže širi, a, na žalost, može uzrokovati i nešto teži oblik bolesti. I to je jedan od razloga zašto broj novoobolelih i hospitalizovanih raste. Svako od nas ima svoju ulogu u kontroli epidemije, od države do pojedinca. Propisi koji su na snazi treba da budu javni i da se obezbedi kontrola njihovog sprovođenja. Ali bez preventivnih mera situacija se neće smiriti, moramo da nastavimo sa primenom propisa koji se odnose na održavanje higijene ruku, respiratorne higijene, fizičke distance i nošenja maski. Mere treba primenjivati i u radnim sredinama, ali u prodavnicama, pijacama... Svakako treba da se nastavi sa vakcinisanjem što većeg broja ljudi.

Koliko ste zadovoljni kako se Srbija bori sa koronom i šta zamerate?

Na početku pandemije Srbija je jako brzo prebacila zdravstveni sistem na kovid. Za vreme globalne nestasice uspela je da nabavi zavidne količine medicinskog materijala i aparata. Izgrađene su nove bolnice. Sada vidimo kako uspešnu nabavku vakcina, ali i organizovanje sistema tako da veliki broj ljudi primi cepivo u relativno kratkom vremenskom periodu. Imali smo priliku da svedočimo velikoj posvećenosti zdravstvenih radnika da se pruži pomoć svima kojima je u tom trenutku bila potrebna. S druge strane, iz više razloga, ljudi su se povremeno ponašali jako opušteno, što je bio razlog za

pogoršanje epidemiološke situacije u više navrata pa i sada. Slično kao i u drugim zemljama, ljudi su umorni, pandemija dugo traje, postoji određeni broj osoba koje i dalje misle da je kovid nešto što se događa drugima, ili su ubeđeni da je bezazlena bolest. U kombinaciji sa novim sojevima virusa to su često razlozi zašto imamo ozbiljnu epidemiološku situaciju koja traje od jeseni u čitavoj Evropi pa i u Srbiji.

Da li ste zadovoljni kako teče vakcinacija kod nas?

Srbija je nabavila zavidnu količinu cepiva, i organizovala sistem tako da veliki broj ljudi primi vakcinu u relativno kratkom vremenskom periodu. Osim toga napravljena je platforma preko koje građani relativno jednostavno mogu da se prijave za imunizaciju. Dobro je da je prepoznato da neki ljudi zbog godina, materijalnog statusa, mesta života (ruralne sredine), zdravstvenog statusa, imaju otežani pristup vakcinaciji i da se sada radi na tome da se oni pelcuju u mestu gde žive. Svakako Srbija je i dalje među vodećim državama u Evropi i svetu, kada je u pitanju broj vakcinisanih do sada. Ali, treba da imamo na umu da se učinak imunizacije kod pojedinca pokaže tek nekoliko nedelja nakon toga. Ima osoba koje su prestale da poštuju sve preventivne mere minut nakon vakcinacije prvom dozom. Fizičku distancu, masku, higijenu treba poštovati i nakon pelcovanja drugom dozom. Velika klinička ispitivanja potvrđila su da su vakcine efikasne u sprečavanju teškog oblika kovida 19, pa se time smanjuje potreba za bolničkim lečenjem i komplikacijama, kao i smrtni ishod. Za sada nedovoljno znamo o sprečavanju asimptomatskih zaraza i prenosu virusa kod vakcinisanih, pa do daljeg preporučujemo svima da poštuju preventivne mere. To je potrebno dok većina ljudi ne bude zaštićena cepivom.

Kakav je vaš stav o tome da će vakcinisani morati da dobiju i treću dozu, kako se pominje u nekim državama to će biti standard?

Nemamo dovoljno podataka o efektima vakcine nakon druge doze. Za sada davanje treće doze je samo pretpostavka, jer još nema konkretnih iskustava i istraživanja. Zato moramo da sačekamo.

Kako se izboriti sa antivakserima jer postoji mogućnost da ćemo u Srbiji imati vakcine, ali da neće biti dovoljno onih koji će želeti da ih dobiju?

Značajan broj građana je do sada primio vakcinu u Srbiji i očekujem da će i da se povećava. Iako smo svedoci da postoje ljudi i u Srbiji i u svetu koji iz različitih, ali pre svega ličnih razloga, nemaju poverenje u vakcinaciju, mislim da je taj broj manji od onoga što imamo prilike da čujemo. Treba da vidimo zbog čega građani oklevaju u tome da se vakcinišu i da uložimo napore da im objasnimo sve ono što njih na neki način brine. Bitno je da naglasimo da su cepiva bezbedna i da se prati njihova bezbednost, da su efikasne za sprečavanje težih oblika obolevanja i da podsetimo koliko je ova bolest opasna, koliko ljudi je umrlo do sada, kao i to da u nemalom broju slučajeva imamo ozbiljne posledice nakon prelezane korone. Bez vakcinacije ne možemo da vidimo svetlo na kraju tunela, a ova pandemija utiče na život svih nas, ne samo na zdravstveni sistem već i na ekonomiju, a promene koje je donela uticale su na svakog pojedinca.

Ljudi su uplašeni zbog vesti da je u nekim zemljama zbog povezanosti sa trombozama stopirana vakcinacija cepivom kompanije „Astra Zeneka”. Da li savetujete ljudima u Srbiji da prime ovu vakcinu?

U državama postoje izuzetno dobri sistemi praćenja bezbednosti lekova i cepiva. Obavezno se prijavljuje svaki događaj koji je neočekivan i ozbiljan, a desni se nakon aplikacije vakcina. Odmah počinje analiza uzročne povezanosti tog događaja i same vakcinacije kao što je bio slučaj kod cepiva „Astra Zeneke”. Na osnovu te analize Evropska agencija za lekove je donela zaključak da vakcina nije povezana sa povećanjem ukupnog rizika od nastanka krvnih ugrušaka (tromboembolijski događaji) kod onih koji je primaju. Na osnovu ovih zaključaka smatram da bi ljudi trebalo da se pelcuju ovom vakcinom.

Kako reagujete na najave da će u EU moći da putuju samo vakcinisani cepivima koja su odobrena u EU? U Srbiji je dosta ljudi dobilo rusku i kinesku vakcinu koje nisu registrovane kod njih.

Trenutno su u EU u toku razgovori o tome kako olakšati putovanja u okviru šengen zone. Na toj osnovi EU trenutno spremi neke vrste sertifikata koji bi pored informacije o imunizaciji uključivao i neke druge parametre (na primer PCR test). Globalno se nalazimo tek u početnoj fazi vakcinacije i stav je SZO da u ovom trenutku nacionalne vlasti ne bi trebalo da uvode da dokaz o imunizaciji protiv kovida 19 bude uslov za međunarodna putovanja. Osnovni razlozi su što efikasnost vakcina u sprečavanju prenosa još nije potpuno jasna i trenutno je ograničena globalna ponuda cepiva. SZO preporučuje da ljudi koji su vakcinisani nastave da se pridržavaju preventivnih mera i tokom putovanja. Ograničena globalna ponuda cepiva je važan faktor. Takođe je pitanje šta sa onima koji ne mogu da se vakcinišu.

Očekujete li da će na leto pandemija uminuti i da će ljudi moći na letovanje?

Na osnovu toga što danas vidimo u Izraelu, moguće je da se javno zdravstvenim merama i visokim obuhvatom imunizacije ova epidemija stavi pod kontrolu. To znači da dobrim radom možemo očekivati smirivanje situacije u smislu manjeg broja obolelih, hospitalizacija, broja smrtnih slučajeva... Pandemija svakako neće da se završi do ovog leta, ali će leto barem u nekim državama biti normalnije od prošlog.

ANTRFILE

Rehabilitacija pacijenata zbog „post kovid sindroma”

Treba li organizovati rehabilitaciju za pacijente koji su preležali koronu jer mnogi imaju produžene simptome bolesti?

Neki od obolelih imaju određene simptome i nakon oporavka od akutnog kovida 19. Ova grupa može imati dugotrajne probleme poput ekstremnog umora, upornog kašlja. Virus uzrokuje upale pluća, probleme sa kardiovaskularnim i neurološkim sistemom i čini se da kod nekih osoba može proći dosta vremena dok se telo ne oporavi. Nekim pacijentima koji su imali teški ili kritični oblik biće potrebna rehabilitacija zbog sindroma postintenzivne nege, odnosno dugotrajnih posledica kovida 19 (oštećenja disajnih puteva, gutanja, kognitivno i mentalno zdravlje). Trenutno za opis tog stanja koristimo termin „produženi kovid“ ili „postkovid sindrom“.

Neophodno unapređenje kvaliteta vazduha

U Srbiji je gotovo svakodnevno zagađen vazduh. Šta hitno treba uraditi da se taj problem reši?

Procene SZO iz 2016. godine ukazuju na oko 6.600 preuranjenih smrti usled zagađenja vazduha u Srbiji. To može rezultirati različitim ozbiljnim oboljenjima koje mogu dovesti do smrtnih ishoda, a najčešće su bolesti srca i moždani udar, plućne bolesti, uključujući i rak pluća. Naše svakodnevne aktivnosti na području ratarstva, industrije, saobraćaja, grejanja, utiču na kvalitet vazduha, pa je potrebno uvoditi dodatne mere na svim tim područjima. Naravno, naš cilj je dugoročno unapređenje kvaliteta vazduha. Zbog toga su potrebne koordinirane intervencije u relevantnim sektorima, ali ne samo na nivou donosilaca odluka, već i na nivou celog društva. Puno toga može da se uradi na pojedinačnom nivou, ali uz podršku lokalne samouprave. Kada govorimo o zagađenom vazduhu treba pomenuti i veliki problem pušenja cigareta u Srbiji, za koji procene ukazuju da se na godišnjem nivou registruje skoro 20.000 preuranjenih smrti koje se mogu dovesti u vezu sa pušenjem.